

Confesiune despre un maestru spiritual: Monseniorul Ghika

Relațiile mele directe cu Monseniorul au fost, în cea mai mare măsură, de la penitent la confesor și de la suflet la director de conștiință.

În acest cadru de mare intimitate Dumnezeu mi-a oferit harul de a mă hrăni spiritual din ceea ce a avut dânsul mai prețios și, chiar dacă aceasta a durat numai doi ani, a fost suficient să-mi rămână lumină și tărie sufletească pentru toată viața.

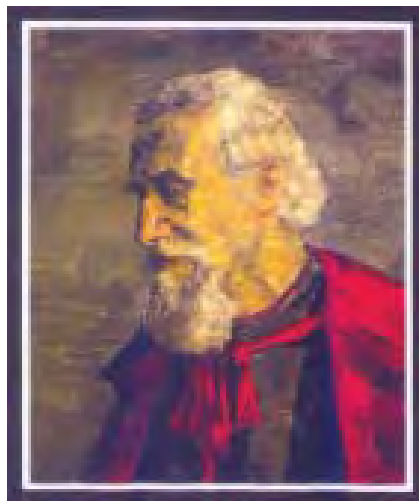
Deși vitregia vremurilor ne-a despărțit pentru totdeauna, Monseniorul a rămas în viața mea același sfătuitor înțelept, mai ales prin "Pensées-urile" sale - asupra cărora am reflectat mult...foarte mult - și nu mai puțin prin faptul că în întâlnirile mele cu alte persoane care au sorbit și ele din acest izvor de înțelepciune, Monseniorul era întotdeauna prezent, punct de referință, în discuțiile noastre.

Eu, împreună cu părintele Gheorghe Radu, amândoi foarte tineri, eram singurele ajutoare pe care le avea protopopul Bucureștiului și al întreg Vechiului Regat, părintele Dr. Tit Liviu Chinezu. Obligațiile pastorale extinse pe un teritoriu atât de mare, erau multe și ne solicitau până la epuizare. Din această cauză greu puteam găsi timp disponibil pentru a-l vizita mai des pe Monseniorul, așa cum o făceau mulți alții care, dispunând de timp și mai ales bucurându-se de toată disponibilitatea Monseniorului îl vizitau mereu. Aceștia întâlneau cu dânsul conversații multe și prelungite, ocazii în care au putut afla direct multe, nu numai din bogăția lui spirituală ci și întâmplări din viața lui personală. Aceasta chiar dacă Monseniorul cumpăna foarte bine ceea ce spune. Dânsul nu vorbea niciodată de dragul de a vorbi și în special era foarte reținut în a destăinui lucruri și situații în care era implicat direct. Trebuia să fie foarte bine motivată acea situație ca să-l determine să renunțe la discreția care-l caracteriza.

Cred că tot aici este locul potrivit să mărturisesc că eu, acum, scriu mai puțin despre Monseniorul pe care l-am cunoscut atunci, demult, ci mai mult despre Monseniorul Vladimir I. Ghika așa cum îl am și-l retrăiesc în sufletul meu, după ce filtrul timpului - de peste 50 de

ani - m-a făcut să-l înțeleg azi mai bine decât îl înțelegeam atunci și să-mi fie azi model și imbold de curaj în viață, mai hotărâtor decât atunci.

Este absolut sigur că la acea dată dânsul, prin personalitatea, competența și autoritatea sa de adevărat enciclopedist și poliglot era nu numai bine cunoscut în lumea culturală a timpului ci și un angajat în viața și activitatea spirituală a Bisericii Catolice, un adevărat apostol laic, având legături directe cu Pontifiul Romei (Pius al X-lea, Benedict al XV-lea și Pius al XI-lea), animator al mai multor opere ale Bisericii.

În 1939 este sigur că se găsește deja în România de unde nu va mai pleca și unde va suferi moarte de martir.

Acesta era Monseniorul Vladimir I. Ghika. Așa cum în tinerețe îi plăcea să fie independent în a alege ce să studieze, așa și la începutul activității sale sacerdotale îi plăcea și avea posibilitatea să-și aleagă singur locul unde să-l mărturisească pe Dumnezeu.

Din câte știu eu, și consider că aceasta se potrivește cu felul său de a fi, primul loc de pastorație ales de el a fost o mahala a Parisului. A plecat acolo netrimis și nechemat de cineva. Dimpotrivă. A fost total nedorit de toți cei de acolo. S-a îndreptat spre acel loc tocmai pentru că acolo era tărâmul tuturor mizeriilor Parisului, unde aproape nimeni nu se mai ruga, în schimb, aproape toți păcătuiau fără să-și facă vreo problemă din aceasta. Așa cum

mi-l imaginez eu, acolo păcatul era la el acasă permanent și în toate chipurile, fiind ceva normal.

Revin acum la perioada din viața Monseniorului în România care începe cel târziu în 1939.

Sunt în măsură să vă mărturisesc că a fost un preot cu o viață sfântă și un director spiritual înțelept. Nu avea nevoie de prea multe destăinui pentru a avea intuiția imediată a sufletului cu care vorbea. Întotdeauna bun, blând și surâzător, parcă în prezența lui erai într-o altă lume, unde domnește pacea și unde lumina este mai strălucitoare, iar tu însuși te simțeai un altul decât cel din lumea "LUME". Personal am trăit astfel de momente în cei doi ani cât l-am avut director de conștiință.

În momentele mai grele ale vieții este suficient să mă opresc o clipă, să închid ochii timpului și deschizându-i pe cei ai sufletului să-mi-l fac prezent pe dânsul și evident, pe mulți alții, persoane și împrejurări, și greu nu mai poate fi de netrecut.

De-ar fi să exprim cât mai concis și mai exact miezul spiritualității Monseniorului Ghika aș zice ceea ce spunea dânsul: "*Fait attention à la présence de Dieu*" în tot ce gândești, în tot ce spui și în tot ce faci. Nu cred să fi omis vreodată, în conversațiile noastre spirituale, să-mi amintească de aceasta, spunându-mi că Dumnezeu trebuie să-mi fie cât mai actual prezent în conștiință, precum și de necesitatea câștigării acestei virtuți care să-mi dea puțința de a actualiza cât mai des în cursul vieții gândul prezenței lui Dumnezeu. Ce bine ar fi dacă acest gând ar fi "*actualiter*" neîntrerupt, dar psihologic acest lucru nu este posibil în viața de pe pământ; în veșnicie însă, actualitatea prezenței lui Dumnezeu va fi izvorul fericirii, viziunea beatifică.

Acest sfat, atât de insistent, al Monseniorului este în măsură să ne facă să înțelegem că în esența ei, relația dintre Dumnezeu și sufletul sfințit prin Har nu este rugăciunea, înțelegând prin aceasta doar devoțiunile citite sau rostite, oricare și oricâte ar fi ele, ea este "O VIAȚĂ", viața spirituală.

Rugăciunea, în toate formele ei de

exprimare - devoțiunile – sunt hrana acestei vieți, iar rodul ei sunt virtuțile, care toate împreună formează organismul spiritual, mijloc de exprimare a vieții spirituale, întocmai precum organismul trupesc, material, este mijlocul de exprimare a vieții pe plan material. Din acest punct de vedere se poate spune că există o spiritualitate devoțională, în care ponderea cade pe multitudinea și varietatea devoțiunilor, și spiritualitate transformată, în care ponderea cade pe rolul transformant al comuniunii cu Dumnezeu, unde predomină meditația și contemplația. Acestea două nu se exclud, dimpotrivă, întotdeauna sunt prezente amândouă și diferă doar prin modul concret în care le practică fiecare suflet.

Îndrumat de directorul de conștiință fiecare suflet o urmează pe cea care i se potrivește mai bine. Aș mai spune despre "Monseniorul" că era un strălucit "Doctor al sufletelor".

(fragmente din "Monseniorul Vladimir I. Ghika, preotul",
"Actualitatea creștină" Nr. 11/ 2000)

In memoriam: Vasile Mare

Duminică, 8 februarie, a fost înmormântat părintele Vasile Mare. În cimitirul Bellu, în după amiaza cuprinsă de lumină și căldură atmosferică ireale pentru anotimpul acesta, despărțirea de franciscanul care și-a petrecut viața dăruindu-se slujirii sufletelor, a adunat laolaltă o "comunitate" de oameni impresionant de numeroasă, alcătuită din cei ce s-au bucurat de ajutorul său spiritual.

Micuța garsonieră în care protopopul greco-catolic Vasile Mare și-a petrecut ultimii ani ai vieții devenise o "capelă", pentru el și pentru numeroșii "pelerini", veniți pentru sfat și sprijin sufletesc.

Discipol al Monseniorului Ghika, alături de care s-a aflat mai întâi în Biserica "Sfântul Vasile", din str. Polonă, până când aceasta a fost închisă de comuniști, părintele Mare a învățat arta vindecării sufletelor.

Pentru cei 58 de ani de preoție, fideli Papei, nunțiul apostolic Arhiepiscopul Jean - Claude Périsset, participant la ceremonia înmormântării, i-a adus mulțumire.

Pentru slujirea comunității greco-catolice, în București, în Transilvania, în Maramureș, ÎPS Lucian Mureșan a trimis – din străinătate – omagiul său.

Pentru familiile bucoreștene, îndrumate în bisericile catolice, ÎPS Ioan Robu – aflat de asemenea în străinătate – a transmis gândul său de mulțumire: "către părintele, mic de stat, dar valorându-și numele, MARE". Preasfințitul Cornel Damian, episcopul auxiliar de București, exprimând acest mesaj, adăuga amintirea sa personală, ca paroh al Bisericii „Sfânta Cruce”, un alt loc de slujire al Pr. Vasile Mare.

Preotul Liviu Oțoiu – fiul său spiritual , reprezentantul franciscanilor, un preot al generației noi a Blajului au întregit acest omagiu.

Despărțirea de părintele Vasile Mare înseamnă nostalgia plecării dintre noi a încă unui martor al vremurilor de rezistență spirituală contra răului. Dar și gândul consolant că potirul de suferință, modelele acestei generații de preoți și de familii cu viață exemplară, rămân un aliment neprețuit pentru lumea care caută și are nevoie să renască.

Pentru revista "Actualitatea creștină", Părintele Mare a fost îndrumător spiritual și autor de pagini, în același timp. Din aceste pagini am selecționat acum câteva amintiri despre Monseniorul Ghika, în măsură să ne zugrăvească sensibilitatea sufletescă și vocația de "Doctor al sufletelor", care s-a transmis de la maestru la discipol.

Confesiunile părintelui Mare îi ilustrează convingerile, îl descriu mai bine decât ar putea să o facă insuficiențele noastre cuvinte.

(MF)

Născut la 20 aprilie 1919, în satul Vezendiu, județul Satu Mare, în familie de greco-catolici, a urmat școala normală la Carei (1932-1937) și la Oradea (1937-1940), apoi Academia de Teologie din Blaj (1940-1944), luându-și licența în Teologie cu o lucrare despre Sfânta Fecioară Maria în folclorul românesc. A fost consacrat preot la 24 februarie 1946; a activat ca preot

ajutător la parohia «Sf. Vasile» din București (str. Polonă, nr. 50), de unde a fost scos, împreună cu parohul, în decembrie 1948. Au urmat doi ani și jumătate de clandestinitate, timp în care a căutat să susțină și să asiste sufletește familiile credincioșilor greco-catolici din București, greu încercați prin interzicerea Bisericii lor. În perioada aceasta a fost la început fără serviciu, apoi s-a angajat la fabrica «Glucosa» din București, unde a fost mai întâi controlor la poartă, pe urmă cantaragiu și șef de depozit la spirtul denaturat. De aici a plecat în urma unui telefon anonim care îl anunța că foarte ușor poate fi depistat ca preot greco-catolic. Mai târziu a fost angajat ca dulgher la mina de plumb de la Cavnic, de unde a fost arestat (purta pe la Ministerul de Interne, Jilava, Canal, Gherla, mina Cavnic - vreme de cinci ani). După anii de închisoare (1951-1955), s-a întors în sânul familiei sale din Baia Mare; a fost nevoit să se angajeze în diferite munci pentru a asigura cele necesare vieții sale și a bătrânei sale mame. Cu greu a reușit să fie acceptat în Uzina de utilaj minier, unde a început prin a fi muncitor necalificat, apoi strungar (șapte ani) și în sfârșit proiectant în construcția de mașini, în urma unor cursuri de calificare la care a participat în afara timpului de lucru. De la eliberare și până în 1989 și-a continuat activitatea clandestină de dinaintea detenției, de îndrumare și asistare spirituală a credincioșilor, pretutindeni pe unde l-a purtat viața. Lucrări personale are foarte puține: predici scrise sau numai schițe de predici, sau prelegeri pentru mici grupuri de persoane cu viață spirituală, destul de numeroase acestea, dar rămase numai în manuscris. A activat în cadrul asociațiilor religioase ale laicilor: AGRU, ASTRU și în cadrul Asociațiilor Mariane, cu caracter spiritual. A fost consultor (canonic) arhiepiscopal și protopop de București și Vechiul Regat.

(„Viața Cultelor“)